Dosar nr. 4-4415/2022
4-22176448-12-4-02122022

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

6 aprilie 2023 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău, (sediul Buiucani),
în componență:
Președintele ședinței, judecătorul: Stella Bleşceaga
Grefier: Varvara Apostol

în absența:
Agentului constatator Executor Judecătoresc Grigore Stoian
Reprezentantului făptuitorului „EVAREST GRUP" S.R.L.
Reprezentantului părții interesate Î.C.S. „OBEREGAGRO" S.R.L.
(în privința cărora au fost întreprinse măsurile necesare și de rigoare privind citarea legală)

examinând în ședința de judecată publică, în limba română, cauza contravențională inițiată în privința lui „EVAREST GRUP" S.R.L., IDNO *****, cu sediul înregistrat în r/nul *****, în s. *****, pe faptul comiterii contravențiilor prevăzute de art. 319 alin. (1) şi 319 alin. (2) din Codul contravențional, precum și demersul înaintat de către executorul judecătoresc Grigore Stoian privind aplicarea sancțiunii în privința lui „EVAREST GRUP" S.R.L.,

c o n s t a t ă:

1. La data de 24 noiembrie 2022, la ora 10 şi 00 min., agentul constatator în persoana executorului judecătoresc Grigore Stoian a încheiat procesul verbal cu privire la contravenție cu nr. 176-10677/2021, prin care „EVAREST GRUP" S.R.L. a fost recunoscută vinovată în comiterea contravențiilor prevăzute de art. art. 319 alin. (1) şi 319 alin. (2) din Codul contravențional, cu remiterea în instanța de judecată, pentru aplicarea sancțiunii în privința acestuia (f.d.3).

2. Totodată, cauza contravențională şi materialele anexate, împreună cu procesul verbal cu privire la contravenție nr. 176-10677/2021 din 24 noiembrie 2022 şi demersul privind aplicarea sancțiunii, au fost expediate în instanța de judecată, conform competenței spre examinare în fond la Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani), fiind repartizat aleatoriu judecătorului Stella Bleşceaga la data de 2 decembrie 2022, la ora 12 şi 08 min. (f.d.1).

3. Acțiunile făptuitorului, de către executorul judecătoresc au fost încadrate în baza art. 319 alin. (1) din Codul contravențional, potrivit căruia constituie contravenție *acțiunile (inacțiunile) persoanelor care, fără motive întemeiate, nu îndeplinesc cerințele executorului judecătoresc în cadrul procedurii de executare sau împiedică executarea documentului executoriu* şi art. 319 alin. (2) din Codul contravențional, potrivit căruia constituie contravenție *neîndeplinirea obligației de către părțile procedurii de executare de a comunica executorului judecătoresc schimbarea domiciliului sau a sediului, precum şi necomunicarea în termenele prevăzute de Codul de executare a informațiilor solicitate de executorul judecătoresc în virtutea atribuțiilor sale*.

4. În continuare, potrivit demersului înaintat, se invocă că Executorul judecătoresc Grigore Stoian a intentat procedura de executare a documentului executoriu nr. 2c-3338/2020 din 5 februarie 2020 emis de Judecătoria Chișinău (sediul Centru), privind încasarea de la „EVAREST GRUP" S.R.L. în beneficiul lui Î.C.S. „OBEREGAGRO" S.R.L. (c/f: *****, cu sediul în mun. Chișinău, str. Calea Ieşilor, 8/1) datoria în sumă totală de 100 275,48 lei, iar prin încheieri, debitorul a fost obligat să execute obligația prevăzută în documentul executoriu, în termenul prevăzut de legislație, fiindu-i acordat în acest sens termen benevol de 15 zile, iar ca urmare ultimul nu a întreprins nimic și nici nu a informat executorul judecătoresc despre acțiunile întreprinse.

Odată cu înaintarea documentului executoriu spre executare, de către executorul judecătoresc au fost întreprinse un șir de acțiuni în vederea executării cu succes a documentului dat, fiind expediate scrisori părților în procedura de executare despre acțiunile întreprinse și comunicate drepturile și obligațiile acestora, iar în urma măsurilor întreprinse au fost aplicate măsuri asigurătorii pe bunurile debitorului și aplicate interdicții și restricții la înstrăinarea acestora, dar până în prezent un rezultat la toate acțiunile sus indicate nu s-a stabilit, dat fiind faptul că debitorul în mod direct se eschivează de la executarea cerințelor executorului judecătoresc, fiind absent la nenumăratele solicitări de a se prezenta la biroul executorului judecătoresc.

A indicat că prin acțiunile întreprinse, s-a expediat o citaţie contravențională în adresa debitorului căruia i-au fost comunicate toate acțiunile întreprinse pe marginea procedurii de executare, totodată ultimul a fost somat de a se prezenta la biroul executorului judecătoresc pentru a prezenta dovezi de executare a obligațiilor prevăzute în procedura de executare, astfel procedura citării legale a fost respectată, dar la data citării debitorul nu s-a prezentat la birou și careva dovezi de achitare a datoriei nu a prezentat, deşi scrisorile cu aviz la citațiile înaintate au fost recepționate.

Reieșind din faptul dat, la data și ora indicată în citației, un reprezentant al debitorului nu s-a prezentat și nici nu a comunicat motivele, iar în urma tuturor acțiunilor întreprinse pe marginea procedurii de executare, careva efect în executarea cerințelor înaintate nu s-a stabilit, necătând la faptul aplicării tuturor măsurilor menționate mai sus şi despre toate acțiunile întreprinse părțile în procedura de executare au fost informate prin scrisori cu aviz.

Astfel, dat fiind faptul că la data și ora stabilită în citația expediată debitorului, acesta nu s-a prezentat, nu a comunicat motivele neprezentării sale, s-a dispus întocmirea procesului verbal în lipsa persoanei, iar ținând cont de cele menționate, cât și de indiferența debitorului, care prin inacțiunile sale ignoră orice solicitare de a-şi onora obligațiile înaintate, eschivându-se direct de la executarea hotărârii, astfel neglijând cerințele executorului judecătoresc, fiind necesară atragerea la răspundere contravențională conform articolelor 319 alin. (1) şi 319 alin. (2) din Codul contravențional.

În drept, demersul a fost motivat prin prevederile art. 319 alin. (1) şi 319 alin. (2) din Codul contravențional şi concomitent, agentul constatator a solicitat examinarea cauzei în conformitate cu prevederile art. 464^1 şi 464^2 din același cod, adică în procedura scrisă, în absenţa sa (f.d.2).

5. În şedinţa de judecată, *agentul constatator în persoana Executorului judecătoresc Grigore Stoian*, fiind citat despre locul, data și ora examinării cauzei contravenționale, prin metodă electronică, de la adresa de e-mail ***** la adresa de e-mail ***** (f.d.43), nu s-a prezentat în instanța de judecată, nu a comunicat motivele neprezentării sale, însă a expediat o cerere suplimentară cu solicitarea de examinare a cauzei în conformitate cu prevederile art. 464^1

şi 464[2] din Codul contravențional (f.d.44), potrivit cărora, cauza contravențională în procedură scrisă se examinează de instanța de judecată în lipsa părților și fără dezbateri orale, cu expedierea hotărârii prin serviciile poștale, iar în acest context, instanța de judecată precizează că a fost respectată procedura de citare legală, întrucât agentul constatator și-a exprimat acordul privind examinarea cauzei în lipsa sa şi careva erori tehnice în procesul expedierii citației nu au fost semnalizate, această modalitate fiind acceptată de toate părțile în proces.

6. Respectiv, *reprezentantul făptuitorului „EVAREST GRUP" S.R.L.*, fiind citat legal despre data, ora şi locul examinării cauzei contravenționale, prin citație scrisă expediată la adresa de domiciliu, avizul de recepție fiind restituit cu mențiunea „plecat" (f.d.39-42,45-50), nu s-a prezentat în fața instanței, nu a comunicat motivele neprezentării şi nici nu a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa, manifestând un vădit dezinteres în acest sens.

Din aceste considerente, instanța de judecată consideră că a luat toate măsurile necesare pentru citarea legală a făptuitorului, iar astfel, prin prisma art. 455 alin. (3) din Codul contravențional, s-a dispus continuarea examinării cauzei în absența acesteia, cu remiterea ulterioară a copiei de pe hotărâre, fiind epuizate toate metodele legale de notificare a sa privind examinarea cauzei.

În subsidiar, instanța de judecată reține că, persoana în privința căreia a fost întocmit un proces contravențional este responsabilă de veridicitatea datelor de contact comunicate și de recepționarea corespondenței expediate pe adresa comunicată, din care considerent consideră că s-au luat toate măsurile necesare pentru a respecta procedura de citare legală a făptuitorului.

7. De asemenea, instanța mai precizează, că în partea ce ține de citarea tuturor participanților, este pertinentă şi jurisprudența CtEDO, care în cauza *Ponomariov împotriva Ucrainei* a evidențiat că ține de obligația părților de a se interesa, la intervale rezonabile, de stadiul procesului de care ele au cunoștință, iar mai mult, Curtea reamintește că un stat nu poate fi considerat răspunzător atunci când o parte, citată legal şi informată despre obiectul cauzei, renunță, în mod expres, la dreptul de a se prezenta în instanță şi de a se apăra (cauza *Poitrimol împotriva Franţei*, hotărârea din 23 noiembrie 1993, § 31), or atitudinea reclamanților ar echivala cu o renunțare la dreptul de a apărea în instanţă, sau acordul de examinare a cauzei în baza materialului existent.

La fel, instanța de judecată reține că comunicarea actelor judiciare, în măsura în care este un act de comunicare între organul judiciar și părți, are loc pentru a permite părților, dacă e cazul, să declare recurs (*Diaz Ochoa împotriva Spaniei*, 22 iunie 2006, § 48, și *S.C. Raissa M. Shipping SRL împotriva României*, 8 ianuarie 2013, § 30) şi respectiv, instanțele trebuie să întreprindă tot posibilul care într-un mod rezonabil să citeze părțile și să se asigure că acestea sunt la curent cu procedurile la care participă (*Ovuş împotriva Turciei*, 13 octombrie 2009, § 48).

Concomitent, reieșind din Recomandarea CSJ cu privire la aplicarea corectă a normelor procedurale despre citarea participanților la proces nr. 54 din 7 decembrie 2013, se conțin recomandări privind citarea în procesele civile, care sunt pertinente și pentru procesele penale, iar în acest caz, se precizează că legea procedurală prevede că, *citația sau înștiințarea se expediază autorităților publice*, *persoanelor juridice de drept privat* şi avocaţilor prin telefax, *poşta electronică* sau prin orice alt mijloc de comunicare ce asigură transmiterea şi confirmarea primirii acestor acte, pe când persoanelor fizice, de asemenea, citaţia sau înștiințarea poate fi transmisă prin telefax, poşta electronică sau prin orice alt mijloc de comunicare ce asigură transmiterea şi confirmarea primirii acestor acte, însă, doar la solicitarea persoanelor în cauză.

8. Prin urmare, instanța de judecată a întreprins toate măsurile prevăzute de lege pentru a asigura dreptul la toţi participanții în proces de a participa efectiv la examinarea cauzei, în

vederea respectării unui proces echitabil, dar atât agentul constatator, cât şi creditorul sau reprezentantul făptuitorului ”EVAREST GRUP” S.R.L. nu s-au prezentat în instanța de judecată, în pofida înştiinţării legale despre modalitatea, locul şi timpul examinării cauzei.

În subsidiar, în conformitate cu prevederile art. 447[1] alin. (4) şi (5) din Codul contravențional, *prezența a persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional la examinarea cauzei contravenționale este obligatorie, iar absența persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, citată în conformitate cu legislația, fără motiv întemeiat şi fără înştiinţare prealabilă, nu împiedică examinarea cauzei* şi prin urmare, instanța de judecată a dispus examinarea cauzei în lipsa părților, care nu s-au prezentat.

9. Verificând procesul verbal cu privire la contravenție sub aspectul îndeplinirii condițiilor de fond și de forma prevăzute de lege pentru valabilitatea sa în coroborare cu mențiunile executorului judecătoresc la materialele dosarului contravențional, instanța de judecată reține următoarele.

10. *În fapt*, prin procesul verbal cu privire la contravenție cu nr. 176-10677/2021 din 24 noiembrie 2022 încheiat de către agentul constatator în persoana executorului judecătoresc Grigore Stoian, în sarcina făptuitorului „EVAREST GRUP” S.R.L. s-a reținut săvârșirea contravențiilor prevăzute de art. 319 alin. (1) şi 319 alin. (2) din Codul contravențional, pe faptul neexecutării cerințelor executorului judecătoresc în procedura executării documentului executoriu nr. 2c-3338/2020 din 5 februarie 2021 emis de Judecătoria Chișinău (sediul Centru), privind încasarea de la „EVAREST GRUP” S.R.L. în beneficiul lui Î.C.S. „OBEREGAGRO” S.R.L. (c/f: *****, cu sediul în mun. Chișinău, str. Calea Ieşilor, 8/1) datoria în sumă totală de 100 275,48 lei.

Odată cu înaintarea documentului executoriu spre executare, de către executorul judecătoresc au fost întreprinse un șir de acțiuni în vederea executării cu succes a documentului dat, fiind expediate scrisori părților în procedura de executare despre acțiunile întreprinse și comunicate drepturile și obligațiile acestora. în urma măsurilor întreprinse au fost aplicate măsuri asigurătorii pe bunurile debitorului și aplicate interdicții și restricții la înstrăinarea acestora, dar până în prezent un rezultat la toate acțiunile sus indicate nu s-a stabilit, dat fiind faptul că debitorul în mod direct se eschivează de la executarea cerințelor executorului judecătoresc, fiind absent la nenumăratele solicitări de a se prezenta la biroul executorului judecătoresc.

Prin acțiunile întreprinse, s-a expediat o citație contravențională în adresa debitorului căruia i-au fost comunicate toate acțiunile întreprinse pe marginea procedurii de executare, totodată ultimul a fost somat de a se prezenta la biroul executorului judecătoresc pentru a prezenta dovezi de executare a obligațiilor prevăzute în procedura de executare, astfel procedura citării legale fiind respectată, dar la data respectivă, debitorul nu s-a prezentat la birou și careva dovezi de achitare a datoriei nu a prezentat, deși scrisorile cu aviz la citațiile înaintate au fost recepționate.

Reieșind din aceasta, la data și ora indicată în citație, debitorul nu s-a prezentat și nici nu a comunicat motivele, iar în urma tuturor acțiunilor întreprinse pe marginea procedurii de executare, un anumit efect în executarea cerințelor înaintate nu s-a stabilit, necătând la faptul aplicării tuturor măsurilor menționate mai sus şi despre toate acțiunile întreprinse părțile în procedura de executare au fost informate prin scrisori cu aviz.

Dat fiind faptul că la data și ora stabilită în citația expediată debitorului, acesta nu s-a prezentat, nu a comunicat motivele neprezentării sale, s-a dispus întocmirea procesului verbal în lipsa sa şi astfel ținând cont de cele menționate, cât și de indiferența debitorului, care prin inacțiunile sale ignoră orice solidare de a-și onora obligațiile înaintate, eschivându-se direct de la

executarea hotărârii şi astfel ingnorând inclusiv cerinţele executorului judecătoresc, consideră necesară atragerea la răspundere contravenţională conform art.319 alin. (1) şi (2) din Codul contravenţional a sa (f.d.3).

11. *În drept*, în conformitate cu art. 8 alin. (2) din Codul contravenţional, este supusă răspunderii contravenţionale numai persoana care a săvârşit cu intenţie sau din imprudenţă o faptă prevăzută de legea contravenţională.

Potrivit art. 440 alin. (1) din Codul contravenţional, constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare și de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, după caz, a dosarului în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.

Conform art. 442 alin. (1) din Codul contravenţional, procesul verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită și se identifică făptuitorul. Procesul verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale și a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.

De asemenea, În conformitate cu prevederile art. 458 alin.(1) din Codul contravenţional, examinând cauza contravențională, instanța de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenției imputate; b) existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei; c) vinovăția persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional; d) existența circumstanțelor atenuante și/sau agravante; e) necesitatea sancționării și, după caz, caracterul sancțiunii contravenționale; f) alte aspecte importante pentru soluționarea justă a cauzei.

Din perspectiva capitolului IV din Cartea I al Codului contravenţional, instanța de judecată evidențiază că sancțiunile administrative nu privesc un grup de persoane, ci se adresează tuturor cetățenilor în vederea realizării scopului preventiv și represiv al sancțiunii, iar potrivit art. 38 alin. (4) din legea citată, arestul contravențional poate fi aplicat şi în cazul neexecutării intenționate a unei alte sancțiuni contravenționale, ceea ce conferă faptei natura penală.

La fel, conform art. 421 din Codul contravenţional, contravențiile menționate la art. 318 şi 319 se constată de executorul judecătoresc, care este în drept să constate contravenții și să încheie procese verbale doar în circumscripția camerei teritoriale a executorilor judecătorești în care îşi are sediul biroul său, iar procesele verbale cu privire la contravenții se remit spre examinare în fond instanței de judecată competente.

Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice în materie penală în ceea ce privește dreptul la un proces echitabil, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de alin. (2) al art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului (a se vedea *Ziliberberg împotriva Moldovei*, § 35, din 01 februarie 2005; *Angel împotriva României*, § 52, din 04 octombrie 2007 sau *Ozturk împotriva Germaniei* din 21 februarie 1994).

Această împrejurare fundamentează la nivel de principiu că, sarcina probei în procedura contravenționala desfășurată în fața instanței de judecată revine în primul rând organului constatator și, în condițiile în care acesta face dovada vinovăției, făptuitorul urmează să-și probeze nevinovăția.

12. În asemenea situație, întru respectarea garanțiilor sus indicate, instanța de judecată va verifica legalitatea și temeinicia procesului verbal cu privire la contravenție cu nr. 176-10677/2021 din 24 noiembrie 2022, încheiat de către agentul constatator.

Sub aspectul legalității procesului verbal, instanța de judecată denotă că, motivele de nulitate absolută a actului atacat pot fi invocate atât de părți, cât și din oficiu de către instanță

întru asigurarea respectării principiului legalității şi dreptății, consacrate expres în art. 5 şi 7 din Codul contravențional.

13. Legea contravențională prevede redactarea procesului verbal cu privire la contravenție într-o anumită forma *„ad validitatem”*, cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond și de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmit, iar în acest context, respectarea exigențelor legale prevăzute la art. 443 al Codului contravențional sunt impuse agentului constatator la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenție prin prisma art. 445 al Codului contravențional.

14. Instanța de judecată reține că procesul verbal cu privire la contravenție a fost întocmit și perfectat *în absența* făptuitorului/petiționarului, fără să-i fie aduse la momentul întocmirii drepturile și obligațiile lui prevăzute de art. 34, 378, 384, 387 și 448 din Codul, precum și decizia de sancționare, fapt confirmat prin lipsa semnăturii acestuia în toate rubricile necesare din procesul verbal cu privire la contravenție (f.d.2).

Mai mult ca atât, în procesul verbal cu privire la contravenție cu nr. 176-10677/2021 din 24 noiembrie 2022, pe *verso* este indicat expres de către agentul constatator despre întocmirea în asbenţa persoanei a actului nominalizat, fiind reținută semnătura agentului constatator şi a martorului asistent, în privința căruia instanța ridică dubii privind dezinteresul acestuia, contrar prevederilor art. 388 alin. (8) din Codul contravențional, potrivit căruia, în cazurile prevăzute de lege, agentul constatator este obligat să asigure participarea la acțiunile procesuale *a persoanelor dezinteresate*, cu capacitate de exercițiu deplină (*martori asistenți*), pentru a atesta prin semnătură caracterul veridic al faptelor consemnate, or adresa de reședință a martorului indicat coincide cu sediul însăși a executorului judecătoresc, situat pe bd. Mircea cel Bătrân, 20/3 din mun. Chișinău.

15. Totuși, dubiile ridicate doar cu referire la persoana martorului asistent, în opinia instanței nu ar afecta esențial fondul cauzei, acestea fiind insignifiante în raport cu cauza cercetată, în absența altor omisiuni admise de agentul constatator, or instanța consideră că o omisiune gravă se atestă la materialele cauzei prin lipsa unei argumentări legale a constatării faptei şi întocmirii procesului verbal cu privire la contravenție, anume în absența făptuitorului, în pofida faptului că ultimul nu a fost citat legal la înaintarea acuzațiilor aduse, ce reiese exclusiv din lipsa dovezii invitării persoanei vizate de la adresa de domiciliu stabilită în cadrul procedurii de executare, iar o citația pentru data de 24 noiembrie 2022 cu dovada recepției, nu este anexată la materialele cauzei, ce presupune un caracter formal al citării, care nu întrunește exigențele legii în acest sens.

În concordanță cu cele expuse, instanța notează că agentul constatator a întocmit procesul verbal cu privire la contravenție la 24 noiembrie 2022, fără a dovedi citarea făptuitorului anume în această zi și o citație nu se atestă la cauza contravențională, din care motiv instanța consideră că agentul constatator a adoptat o poziție pur arbitrară de a constata faptele în lipsa persoanei ”EVAREST GRUP” S.R.L. şi nu a întreprins nici o acțiune în scopul citării legale a făptuitorului în cadrul examinării și constatării contravențiilor incriminate, iar lipsa unei invitații denotă *a priori* şi notoriu imposibilitatea prezentării persoanei la data indicată de agentul constatator, care nu-și poate exprima dreptul său la apărare, de a reclama probe sau de a înainta obiecții.

16. În argumentare, instanța notează că potrivit art. 382 alin. (1) şi (3) din Codul contravențional, citarea este o acțiune procedurală prin care autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională asigură prezentarea persoanei în fața sa pentru desfășurarea normală a procesului contravențional şi se face în aşa fel ca *persoana chemată să primească*

invitația cu cel puțin ***5 zile înainte*** *de data când ea trebuie să se prezinte în fața autorității respective*, însă la caz, în modalitatea notificării efectuate de agentul constatator, s-a eșuat în acest context şi prin urmare făptuitorul nu a putut să informeze autoritatea, indicând motivul, precum şi să convină cu privire la data şi ora când se va putea prezenta, ceea ce reprezintă o omisiune care afectează grav fondul cauzei şi îndeosebi dreptul acuzatului de a fi informat despre învinuirile aduse, în lumina dreptului său la apărare şi a egalității armelor ca parte a unui proces echitabil.

17. De altfel, instanța mai statuează că în procesul de examinare a cauzei contravenționale, executorul judecătoresc deține o calitate nouă şi anume cea de agent constatator, iar aceste două proceduri şi/sau statut juridic urmează a fi delimitate substanțial, deoarece aparțin unor două categorii de raporturi juridice distincte, pe de o parte latura civilă, în contextul executării silite şi în alt aspect, materia penală, în procesul constatării comiterii unei fapte contravenționale.

A contrario, instanța statuează că persoana în privința căreia a fost întocmită procesul verbal cu privire la contravenție, a fost citată pentru diferite acțiuni de către executorul judecătoresc în cadrul procedurii de executare, însă deja în calitatea sa de agent constatator la caz, nu a invitat făptuitorul și prin urmare, nu a depus diligența necesară pentru a asigura notificarea exactă a făptuitorului despre eventualitatea atragerii la răspundere contravențional, omisiune care în accepțiunea instanței a fost admisă de ultimul într-un mod arbitrar, cu încălcarea gravă a dreptului acuzatului la un proces echitabil în materia sa penală, îndeosebi în cumul cu atragerea unui martor asistent interesat în proces.

18. De asemenea, referitor la citarea persoanei, în susținerea tezelor instanței, în cauza *Ziliberberg împotriva Moldovei (1 februarie 2005, nr. 61821/00, par. 40)*, Curtea a arătat că art. 6 al Convenției, interpretat în ansamblu, garantează dreptul persoanei acuzate de a participa efectiv la procesul său penal, ce include *inter alia* nu doar dreptul de a fi prezent, dar şi de a asculta şi a urmări procesul, iar acest drept face implicit parte din esența conceptului procedurii contradictorii şi poate fi, de asemenea, dedus din garanțiile prevăzute în sub-paragrafele (c), (d) şi (e) ale paragrafului 3 al articolului 6 - *„să se apere el însuși”*, *„să întrebe sau să solicite audierea martorilor”* şi *„să fie asistat în mod gratuit de un interpret, dacă nu înțelege sau nu vorbește limba folosită la audiere”*.

În acest mod, ca şi în speţa Ziliberberg, instanța opinează că este dificil de a vedea în această cauză cum „EVAREST GRUP” S.R.L. ar fi putut să-şi exercite aceste drepturi fără a fi prezent un reprezentant în această cauză, or în esență, ultimul pur şi simplu nu a putut face acest lucru, deoarece el nu a fost informat anticipat despre examinarea cauzei sale, care s-a finalizat cu o acuzație în materie penală, conform jurisprudenței Curții.

19. Mai mult, potrivit Recomandării nr. 54 din 7 decembrie 2013 al CSJ, atât în cazul în care destinatarul refuză să primească citația sau înștiințarea, cât şi în cazul schimbării adresei pe parcursul procesului, dacă partea sau reprezentantul nu a comunicat instanței noua adresă, persoana se va considera înștiințată despre locul, data şi ora ședinței de judecată sau despre locul, data şi ora efectuării unui act procedural, doar, dacă înștiințarea a avut loc cu respectarea condițiilor legale, care în accepțiunea instanței au fost omise prin nerespectarea prevederilor art. 382 din Codul contravențional.

20. Astfel, instanța notează că agentul constatator nu s-a conformat dispozițiilor legale şi imperative ale art. 443 alin. (6) din Codul contravențional, potrivit căruia *faptul absenței persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional* ori al refuzului acesteia de a semna procesul verbal *se consemnează în procesul verbal* şi *se certifică prin semnătura cel puțin*

a unui martor, indicându-se şi datele de identitate ale acestuia *(numele, prenumele, adresa de domiciliu şi numărul de telefon)*, de la care nu se admit derogări, or conform alin. (5) din aceiași normă, procesul verbal se semnează pe fiecare pagină de agentul constatator, dar şi *de persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional*.

În consecutivitate, instanța interpretează prevederile enunțate în modul că în toate cazurile organul de constatare urmează inițial să se asigure de întocmirea procesului verbal cu privire la contravenție în prezența făptuitorului şi doar ulterior, motivând lipsa acestuia, poate recurge deja la adoptarea acestui act în absența persoanei vizate.

21. Astfel, instanța iterează că o asemenea omisiune a agentului constatator privind lipsa invitării făptuitorului la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenție nu mai poate fi apreciată ca fiind irelevantă sau insignifiantă în raport cu fondul cauzei, or în acest mod s-au cauzat repercusiuni evidente dreptului făptuitorului la apărare, de a participa la administrarea probelor, să înainteze obiecții, cereri, demersuri, să ia cunoștință de procesul verbal încheiat de agentul constatator, să ceară completarea lui cu circumstanțele care, în opinia sa, trebuie să fie consemnate şi inclusiv altor garanții, care sunt imperativ și expres stipulate în art. 384 alin. (2) din Codul contravențional, mai ales când citațiile expediate au fost restituite și instanței cu mențiunea *„plecat”*.

Mai mult ca atât, conform alin. (3) din ultimul articol, realizarea de către persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravențional a drepturilor sale ori renunțarea la realizarea acestor drepturi nu poate fi interpretată în detrimentul persoanei şi nicidecum în opinia instanței, nu poate avea consecinţe nefavorabile pentru ea.

La fel, potrivit art. 378 din Codul contravențional, în procesul contravențional, autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională este obligată să asigure părţilor şi altor participanți la proces deplina exercitare a drepturilor procesuale în condițiile prezentului cod.

22. Așadar, la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenție, prin acțiunile agentului constatator, în lipsa motivelor pentru care s-a recurs la adoptarea acesteia în lipsa făptuitorului şi suspiciunilor ridicate de instanță faţă de martorul asistent în proces, instanța opinează că legea contravențională a fost aplicată în mod extensiv, arbitrar, neechitabil şi exclusiv defavorabil față de „EVAREST GRUP” S.R.L., fapt interzis de lege, prin ce a încălcat drepturile şi libertățile constituţionale ale persoanei acuzate, care în final afectează iremediabil şi esențial fondul cauzei.

23. În subsidiar, în conformitate cu prevederile art. 445 alin. (2) din Codul contravențional, este statuat că ***alte încălcări ale art.443*** sau ***ale altor norme imperative*** din prezentul cod, pot să ducă la nulitatea procesului verbal cu privire la contravenție, doar ***în cazul în care acestea afectează în mod esenţial fondul cauzei***.

Respectiv, conform art. 381 din Codul contravențional, orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanței de judecată competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime, iar cu referire la probe, art. 425 alin. (6) din același Cod, consacră că *nu* pot fi admise ca probe *informațiile acumulate prin încălcarea esențială a drepturilor şi libertăților constituționale ale persoanei, inclusiv dreptul la apărare*, iar conform alin. (2) din același articol coroborat cu prevederile art. 442 și 443 din același cod, *procesul verbal cu privire la contravenție reprezintă un mijloc de probă*, prin care au fost stabilite anumite circumstanțe de fapt.

24. În concordanță cu cele expuse, Curtea Europeană a Drepurilor Omului a susținut că o acuzație înseamnă nu numai notificarea oficială a unei prezumții că o persoană a comis o faptă

penală, dar și orice măsură care afectează substanțial situația suspectului (a se vedea *Padin Gestoso împotriva Spaniei (dec.)*, 8 decembrie 1998).

Prin urmare, instanța conchide că este obligația pozitivă a autorităților statului de a informa persoana referitor la învinuirea adusă, or înaintarea unei acuzări sunt în corelație directă cu dreptul acuzatului de a participa la cazul de învinuire a sa într-o faptă ilicită.

Concomitent, instanța relevă că nu poate fi imputată acuzatului în materie penală culpa de neparticipare în cadrul unui procesul civil, chiar dacă aceste proceduri sunt tangente cu referire la substanță, precum şi faptul eschivării sale de la examinarea cauzei contravenționale, în contextul în care autoritățile nu și-au onorat în modul corespunzător obligația de înștiințare a acesteia pe marginea intentării procedurii contravenționale pe numele său, nu i-a fost adusă la cunoștință învinuirea și nu i-a fost acordată posibilitatea de a-și prezenta alegațiile pe marginea acestora, ca în speța pendinte.

Or, instanța reiterează că într-adevăr o procedură care se desfășoară în absența acuzatului nu este în sine incompatibilă cu art. 6 din Convenție, dar este produsă o denegare de justiție atunci când asupra cauzei unui individ condamnat *in absentia*, se va pronunţa o instanță, fără ca *acesta să fie audiat cu privire la temeinicia acuzaţiei în fapt şi în drept* sau atunci când *nu s-a stabilit că acesta a renunţat expres la dreptul său de a se prezenta şi de a se apăra* ori că *a avut intenţia de a se sustrage de la justiţie* [*Sejdovic împotriva Italiei (MC)*, par. 82], iar în speță, instanţa nu a constatat nici faptul, nici intenţia certă a făptuitorului de a se eschiva sau de a renunţa la garanţiile impuse prin art. 6 din Convenţie, pe cazul dat de învinuire a sa, sau cel mult, agentul constatator nu a probat prin citarea corectă şi legală a persoanei circumstanţele nominalizate *supra*.

25. Având în vedere cele menționate, în contextul cărora făptuitorul nu mai poate formula apărări de fapt și de drept cu privire la o faptă în privinţa căreia există deja o suspiciune de neautenticitate prin nerespectarea exigențelor legale impuse prin art.443 şi 445 din Codul contravențional, care sunt norme cu referire la procedurale şi esențiale în prezentul caz, din acest considerent, nu se mai impune nici analiza de către instanță a altor motive de fapt invocate de către agentul constatator sau a probelor prezentate în argumentarea acuzării la cauza contravențională.

26. În continuare, potrivit art. 461 alin. (2) din Codul contravențional, procesul contravențional poate fi încetat și în alte cazuri decât cele prevăzute la alin. (1) din același articol, doar dacă se constată că lipsa unei mențiuni în procesul verbal cu privire la contravenție afectează în mod esențial fondul cauzei și aceasta nu poate fi înlăturată de către instanța de judecată.

27. În această ordine de idei, instanța de judecată a constatat prezența la caz a condițiilor prevăzute de prevederile art.445 alin.(2) din Codul contravențional în sensul *altor încălcări ale art. 443* şi/sau *altor norme imperative*, la încheierea procesului verbal cu privire la contravenție cu nr. 176-10677/2021 din 24 noiembrie 2022, motiv pentru care în ordinea art. 461 alin. (2) din același cod, va dispune încetarea procesului contravențional în acest caz, pentru ambele învinuiri aduse lui „EVAREST GRUP” S.R.L., conform articolelor 319 alin. (1) şi (2) din Codul contravențional.

28. Concomitent, din cuprinsul art.462 din Codul contravențional rezultă că, atunci când examinează cauza contravențională, instanța de judecată trebuie să pronunțe una din aceste două soluții: a) încetarea procesului contravențional sau b) declararea vinovăției persoanei care a comis contravenția imputată și, după caz, stabilirea sancțiunii contravenționale, aplicarea măsurii de siguranță sau înlăturarea executării sancțiunii.

29. Prin urmare, în circumstanțele de fapt și de drept enunțate, procesul verbal cu privire la contravenție cu nr. 176-10677/2021 din 24 noiembrie 2022 urmează a fi anulat, iar procesul contravențional intentat de către agentul constatator în persoana executorului judecătoresc Grigore Stoian în privința lui „EVAREST GRUP” S.R.L., pe semnele contravențiilor prevăzute art. 319 alin. (1) şi (2) din Codul contravențional, urmează a fi încetat, din motiv că există alte circumstanțe care afectează în mod esențial fondul cauzei și acestea nu poate fi înlăturate de către instanța de judecată.

În baza celor prezentate și având în vedere prevederile articolelor 421 alin. (3), 425 alin. (6) lit. c), 445 alin. (2), 460, 461 alin. (2) şi 462-463 din Codul contravențional, instanța de judecată,

h o t ă r ă ş t e:

Se declară nul procesul verbal cu privire la contravenție cu nr. 176-10677/2021 din 24 noiembrie 2022, întocmit de către agentul constatator în persoana Executorului judecătoresc Grigore Stoian pe semnele contravențiilor prevăzute de articolele 319 alin. (1) şi 319 alin. (2) din Codul contravențional, în privința lui „EVAREST GRUP” S.R.L., din motivul admiterii de agentul constatator a încălcărilor prevăzute de art.443 şi ale altor norme imperative, care afectează în mod esențial fondul cauzei.

Se încetează procesul contravențional pornit în privința lui **„EVAREST GRUP” S.R.L.**, inițiat pe semnele contravențiilor prevăzute de articolele 319 alin. (1) şi 319 alin. (2) din Codul contravențional, din motiv că există alte circumstanțe care afectează în mod esențial fondul cauzei și acestea nu pot fi înlăturate de către instanța de judecată.

Hotărârea poate fi atacată cu recurs, în termen de 15 (cincisprezece) zile, la Curtea de Apel Chișinău, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani).

Hotărârea integrală este pronunțată în ședința publică la 6 aprilie 2023, la ora 12 şi 30 min.

Președintele ședinței,
judecătorul Stella BLEȘCEAGA